

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว

ของ นายอนุรักษ์ มาประณีต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๘/๒๕๕๓

เรื่องพิจารณาที่ ๑๓/๒๕๕๓

วันที่ ๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๖ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๒๓ หรือไม่

ความเห็น

พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๖ บัญญัติว่า
ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือการกระทำตามพระราชกำหนดนี้ไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วย
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

ส่วนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๒๓ บัญญัติว่า
ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีพิพาทระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน หรือ
ระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตาม
รัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมาย หรือ
เนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ
รวมทั้งมีอำนาจพิจารณาพิพากษาเรื่องที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง

เห็นว่า เหตุผลที่ประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘ เนื่องจากมีปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ ซึ่งมีความร้ายแรงมากยิ่งขึ้นจนอาจกระทบต่อเอกราช และบูรณภาพแห่งอาณาเขต และก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในประเทศ รวมทั้งทำให้ประชาชนได้รับอันตรายหรือเดือดร้อนจนไม่อาจใช้ชีวิตอย่างเป็นปกติสุข และไม่อาจแก้ไขปัญหา

ด้วยการบริหารราชการในรูปแบบปกติได้สมควรต้องกำหนดมาตรการในการบริหารราชการสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉินไว้เป็นพิเศษ เพื่อให้รัฐสามารถรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัย และการรักษาสิทธิและเสรีภาพของประชาชนทั้งปวงให้กลับสู่สภาพปกติได้โดยเร็ว ดังนั้นกระบวนการในการประกาศหรือบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว จึงต้องให้อำนาจของฝ่ายปกครองหรือฝ่ายบริหารมีความเป็นอิสระในการใช้อำนาจเพื่อให้เกิดความสงบสุขในบ้านเมืองโดยเร็ว การบัญญัติมาตรา ๑๖ ในพระราชกำหนดดังกล่าวมีลักษณะของการจำกัดสิทธิของศาลปกครองเข้ามาตรวจสอบ เพื่อให้การบริหารราชการของฝ่ายบริหารสำเร็จลุล่วงไปได้อย่างรวดเร็ว

อำนาจในการพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ต้องพิจารณาตามเขตอำนาจที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือตามกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้ขอบอำนาจไว้ เช่น พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดเขตอำนาจในการพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองไว้หากมีกฎหมายอื่นใดจำกัดเขตอำนาจของศาลปกครอง ก็ย่อมสามารถที่จะใช้บังคับได้ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๒๓ ตอนท้ายที่ว่า “ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” อันเป็นหลักการที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้ยกเว้นอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองได้ ซึ่งก็มีกฎหมายหลายฉบับที่บัญญัติยกเว้นไว้เช่น พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๑๑ แม้กระทั่งศาลปกครองเองก็มีการจำกัดอำนาจของศาลปกครองเอง ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ วรรคสอง ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวินัยทหาร การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการ หรือคดีที่อยู่ในอำนาจของ ศาลแรงงาน ศาลภาษีอากร เป็นต้น กรณีตามมาตรา ๑๖ นี้ นั้น เมื่อศาลปกครองไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาได้ ก็มีได้หมายความว่า จะตัดอำนาจตุลาการไป เพราะคดีทั้งปวงที่รัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลอื่นก็อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๘

ด้วยเหตุดังที่ได้วินิจฉัยมาแล้ว จึงมีความเห็นว่า พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๑๖ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๒๓

นายบุรีรักษ์ มาประณีต

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ